

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 94 0 Мал 026610 17 Спп
Бања Лука, 21.8.2017. године

Врховни суд Републике Српске, одлучујући о захтјеву Основног суда у Фочи за рјешавање спорног правног питања у предмету број 94 0 Мал 026610 16 Мал, на основу одредбе члана 61в. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник Републике Српске” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, у даљем тексту: ЗПП), те одредбе члана 18. Правилника о унутрашњем судском пословању (“Службени гласник Републике Српске” број 19/14), члана 4. став 4. и члана 12. Правилника о раду судских одјељења (број 118-0-Сул-14-000458 од 6.2.2015. године), на сједници Грађанско-управног одјељења, одржаној дана 21.8.2017. године, донио је

О Д Л У К У

Одбацује се захтјев Основног суда у Фочи за рјешавање спорног правног питања у предмету тога суда број 94 0 Мал 026610 16 Мал, које гласи: „Да ли се у конкретной правној ствари ради о фактичкој експропријацији, како је то наведено у изреци пресуде по тужби тужитељице, а све по основу уклањања гараже као привременог објекта“.

Образложење

У правној ствари тужитељице М.Ј., коју заступа В.Н., адвокат из Ф., против тужене Општине Ф., коју заступа Правобранилаштво Републике Српске, сједиште замјеника у Фочи, ради исплате накнаде по основу фактичке експропријације некретнина, Основни суд у Фочи (на приједлог тужене) је овом суду доставио предмет број 94 0 Мал 026610 16 Мал, са захтјевом за рјешавање спорног правног питања наведеног у изреци ове одлуке.

Тужитељица захтјевом тражи, да јој тужена по основу накнаде за извршену фактичку експропријацију исплати за трајно одузето земљиште – парцелу к.ч. број 541 звана Д.П., гаража, површине 15 м², уписана у п.л. број 2798/0 к.о. Ф. износ од 2.250,00 КМ и за уништену лимену гаражу површине 17 м², износ од 500,00 КМ са законском затезном каматом од 1.6.2006. године и уз накнаду трошкова поступка.

Тужена је поднеском од 14.3.2017. године предложила првостепеном суду да поднесе захтјев за рјешавање спорног правног питања у коме се, поред осталог, наводи: да се код истог суда воде још двије парнице по истом чињеничном и правном основу као и у овој парници и да ће се тај број повећати с обзиром на број „преко 100“ уклоњених гаража и да би вриједност ових спорова „могла досегнути милион марака“. Даље наводи, да је до успоставе новог премјера (1983. године) предметна парцела била означена као к.ч. број 118 уписана у п.л. 995 к.о. Ф.-г. као друштвена својина корисник: Скупштине општине Ф. након чега је у катастарском оперативном уписана, без правног основа, на име предника тужитељице; и да, с обзиром да је иста била у друштвеној а затим у државној својини и да представља градско грађевинско земљиште на којем тужитељица по закону (тада важећи Закон о грађевинском земљишту у друштвеној својини „Сл. лист СР БиХ“

број 13/74 и Закон о грађевинском земљишту „Сл. лист СР БиХ број 34/86 до 29/90 и „Службени гласник Републике Српске“ број 29/94 до 5/99) није могла стећи право својини и није имала право кориштења по неком од законом признатих основа, да се овдје не ради о фактичкој експропријацији наведене парцеле и гараже.

Изјашњавајући се о приједлогу тужене, тужитељица истиче да је тужена водила поступке код Републичке управе за ..., Подручна јединица Ф.: за расправљање узурпације предметне парцеле – гдје је захтјев одбачен; за исправку грешке приликом уписа исте у катастарском оперативу на име тужитељице – који захтјев је одбијен; и парницу за утврђење да је власник наведене парцеле, у којој је захтјев одбијен, те да у погледу означеног спорног правног питања већ постоји правни став Врховног суда Републике Српске у случајевима фактичке експропријације за потребе изградње пута Ф.-У.

Одредбом члана 61а. став 1. ЗПП прописано је да се поступак за рјешавање спорног правног питања покреће, уколико пред првостепеним судом у већем броју предмета постоји потреба да се заузме став према спорном правном питању које је од значаја за одлучивање о предмету поступка пред првостепеним судовима. Поступак покреће захтјевом првостепени суд по службеној дужности или на приједог странке. Према одредби члана 61б. став 1. истог закона означени захтјев првостепеног суда треба да садржи кратак приказ утврђеног стања ствари у конкретној правној ствари, наводе странака о спорном правном питању и разлоге због којих се суд обраћа са захтјевом за рјешавање спорног правног питања, а суд ће уз захтјев приложити и сопствено тумачење спорног правног питања. У конкретном случају захтјев за рјешавање спорног правног питања стављен је од стране првостепеног суда (на приједлог тужене) током поступка пред тим судом (члан 61а. став 1. ЗПП) и садржи елементе из одредбе члана 61б. став 1. ЗПП осим, сопственог тумачење спорног правног питања од стране првостепеног суда и разлога због којих се суд обраћа са захтјевом за рјешавање спорног правног питања.

Према одредби члана 61в. став 1. ЗПП Врховни суд ће одбацити непотпун или недозвољен захтјев за рјешавање спорног правног питања.

С обзиром да је првостепени суд поднио предметни захтјев, иако се не ради о ситуацији која је прописана чланом 61а. став 1. ЗПП, будући да није утврђено да је означено спорно правно питање од значаја за одлучивање у већем броју других предмета пред првостепеним судом, јер се пред тим судом воде три парнице по истом чињеничном и правном основу и да предметно правно питање не представља прејудицијелно питање у конкретном предмету, него би се рјешавањем спорног правног питања одлучило о основаности основа за потраживање накнаде за фактичку експропријацију некретнина, то јесте, основа за одлуку о главној ствари, те да првостепени суд није сагласно члану 61б. став 1. ЗПП уз захтјев приложио сопствено тумачење спорног правног питања, ни навео разлоге због којих се обраћа са захтјевом за рјешавање спорног правног питања, захтјев не испуњава процесне услове из наведених одредби за мериторно одлучивање.

Из ових разлога Грађанско - управно одјељење Врховног суда Републике Српске је примјеном одредбе члана 61в. ЗПП, одлучило као у изреци.

Предсједник Грађанско-управног одјељења
Стака Гојковић